KOBIETA W DOMU I SALONIE

-GAZETA PORANNA SWOIM CZYTELNICZKOM-

Nr. 159. Dodatek tygodniowy do Nr. 8689 z dnia 21 listopada 1928.

Pod redakcją [illegible] PEŁEŃSKIEJ.

POGADANKA.

Lwów, 20. listopada.

W poprzedniej mojej pogadance omawiając działalność kobiety polskiej w wskrzeszonem do nowego życia państwie polskiem, mogłam tylko ogólnikowo zaznaczyć, w jakim kierunku rozwija się jej praca społeczna. Dziś pozwolę sobie na bardziej szczegółowy przegląd tej dziedziny pracy kobiecej w ciągu dziesięciolecia istnienia naszego państwa, przyczem, rzecz prosta, również nie mogę się pokusić o oddanie całokształtu tej pracy, zadowalniając się jak najskromniejszym zarysem i uwzględnieniem przedewszystkiem tej akcji, którą rozwija kobieta polska na najbliższym nam terenie Lwowa i Małopolski.

W nawiązaniu do poprzedniej pogadanki zaznaczę, że w pierwszych latach po restytuowaniu państwa praca kobiety w Polsce skupiała się głównie w akcji pomocy dla żołnierza i wogóle gojenia ran zadanych wojną. Pod tem hasłem pracują w tym czasie wszystkie organizacje kobiece, a przedewszystkiem mające takie chlubne karty w historji ruchu narodowego Małopolski, Liga Kobiet, Koło Polek, organizacja wojskowa, Stow. „Ziemianek", „Sekcja kobieca PPS" i w. i., a także praca kobieca w Czerwonym Krzyżu. Akcja ta prowadzona pod hasłem: wszystko dla frontu oraz pomocy chorym głodnym i wyczerpanym obejmuje organizację kantyn, świetlic, wysyłkę pism na front, opiekę nad opuszczonemi dziećmi, powracającymi z niewoli repatrjantami. Zawiązują się stowarzyszenia „Polska - repatrjantom", „Chleb głodnym dzieciom", Twa pomocy dla inteligencji", „Pomocy ofiarom wojny", w których skupiają się wszystkie kobiety pracujące społecznie bez różnic partyjnych.

Po tym pierwszym okresie doraźnej pomocy tam, gdzie jej było najbardziej potrzeba, stowarzyszenia wracają do swojej programowej pracy. Na naszym gruncie lwowskim należy się specjalnie chlubna karta „Zjednoczeniu Polskich Chrześcijańskich Towarzystw kobiecych", które stojąc na gruncie apolitycznym i bezpartyjnym, potrafiło skonsolidować dla celów ogólno-narodowych i ogólno-społecznych kilkanaście stowarzyszeń kobiecych poza ich specjalnymi zakresami działania. „Zjednoczenie Chrześcijańskich Towarzystw kobiecych" postawiło sobie za zadanie praktyczną działalność w kierunku walki z upadkiem moralności, przez walkę z alkoholizmem, opiekę nad kobietami, ratunek fizycznego i moralnego zdrowia dziecka. Przytem we wszystkich sprawach ogólnego narodowego znaczenia występuje jako reprezentacja kobiety polskiej. Wśród stowarzyszeń, które wchodzą w skład Zjednoczenia najżywszą działalność rozwija Narodowa Organizacja Kobiet, założona w r. 1918, która obok pracy politycznej prowadzi także działy praktyczne, utrzymuje szwalnie, pracownie kilimów, koronek itp. celem przyjścia z pomocą kobiecie pracującej. Obok Organizacji kobiet szerokie kręgi działania obejmuje „Katolicki Związek Polek", który przedewszystkiem wielkie zasługi położył przez stworzenie Opieki nad kobietami, pośrednictwa pracy, Misji dworcowej, kursów oświatowych itp. Równie wydatną działalność rozwijają „Stowarzyszenia Ziemianek", wśród których podkreślić należy organizację, tak pięknie rozwijającą się na naszym gruncie: „Związek Snopkowianek", któremu w innych dzielnicach odpowiadają: Związki Kuźniczanek, Chylirzanek i i. Praca tych stowarzyszeń obejmuje działalność gospodarczą, społeczną i pedagogiczną, podnosi kulturę wsi przez kobietę wiejską, dąży do uprzemysłowienia wsi i wyzwolenia Polski od importu przetworów rolniczych z poza kraju. Prowadzą one również kursy drobnego przemysłu na wsi, jak hafciarstwo koronkarstwo i kilimkarstwo i wogóle bardzo skutecznie pracują w kierunku podniesienia ekonomicznego kraju.

Opiekę nad dziećmi i młodzieżą prowadzą za pomocą świetlic i klubów „Polsk. Stow. młodych kobiet", Koła Polek, Młode Ziemianki, Sekcja kobieca PPS., Stow. młodzieży, Nar. Organizacja kobiet, Koła mieszczanek i i.

W rzędzie bardzo wydatnie pracujących stowarzyszeń kobiecych należy postawić „Rodzinę Wojskową", do której należą żony wzgl. matki wojskowych. Stowarzyszenia te mają charakter samopomocy, prowadzą pracę sanitarną, hygjeniczną, kulturalno-oświatową, prawną, przemysłowo-handlową i sportową.

W pracy nad usprawnieniem społeczeństwa i przygotowaniem go do trudnych zadań, jakie mogą je oczekiwać w przyszłości bardzo wysokie zasługi posiada „Organizacja Przysposobienia Wojskowego kobiet", Komitet społeczny Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju" prowadzi kursy i obozy instruktorskie, które mogą poszczycić się już licznymi zastępcami wyćwiczonych w pomocniczej służbie wojskowej kobiet.

Nakoniec w tym przeglądzie społecznej pracy kobiecej należy się poczestne miejsce najmłodszej z organizacyj kobiecych, która jednak zaznaczyła się już w pożytecznej akcji. Stowarzyszeniem tem jest „Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet", który wyłonił się z komitetu wyborczego kobiet dla popierania B. B. współpracy z rządem. Komitet ten oddał niemałe usługi podczas wyborów B. B. W. R. i przyczynił się walnie do znakomitego zwycięstwa, jakie idea współpracy z rządem Marsz. Piłsudskiego przy wyborach odniosła. Obecnie Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet, stojący pod protektoratem prez. Mościckiej, postawił sobie za zadanie szerzenie uświadomienia obywatelskiego, prowadzenia opieki nad matką i dzieckiem, oraz sprawami związanemi z życiem kobiet, popieranie wytwórczości gospodarczej kobiet, opiekę nad szkolnictwem i podnoszenie kultury społeczeństwa. Ponieważ Związek zamierza przedewszystkiem objąć te działy pracy społecznej, które dotychczas albo nie są należycie obsłużone, albo też leżą odłogiem, jest zatem cennem uzupełnieniem istniejących dotychczas organizacyj społecznych kobiet.

Z tych kilku najogólniejszych rysów stwierdzić możemy, że kobiety w Polsce są czynnikiem aktywnej pracy i spodziewać się należy, że w przyszłości potrafią pod tem hasłem skupić wszystkie obywatelki Rzeczypospolitej.

J. P.

Z dziedziny mody.

LINJA I PRZYBRANIE.

Lwów, 20 listopada.

Linja jest dzisiaj wszystkiem — przybranie musi się zadowolnić rolą dekoracyjną. Zadaniem jego jest ożywienie sukni, a także podkreśleniem elegancji linji. Do tego służą kokardy, inkrustowane w materję; taśmy, borty, wstążki jedwabne i aksamitki, którym nadaje się kunsztowne i oryginalne formy. Tej trosce o elegancję linji służy nawet przybranie futrzane, przy płaszczach, które również są wypracowane pod tym kątem widzenia. Bo linja kobiecego stroju dąży dziś do podkreślenia wdzięku niewieściego i jest daleka od poprzedniej surowości i sztywności. Już samo zamiłowanie do aranżowania skośnego przybrań świadczy o zerwaniu z z chłopięcym wyglądem, modnej pani. Tę fantazyjność wykazują nawet suknie wybitnie praktyczne, jumperowe, które również zrywają z prostolinijnością i wykazują aranżowanie boczne i skośne. Z natury rzeczy jednak fantazyjność ta ma najszersze pole do popisu w toaletach popołudniowych i wieczorowych, gdzie zaznacza się nietylko falistością, ale i nierównością dolnego obwodu, nierównem wycięciem, przy szyji, przybraniem żabotowem, lub wolno spływającemi przybraniami szalowemi.

Płaszcz zimowy z pelerynką i wysokiemi mankietami futrzanemi.

Miękka fantazyjna falistość linji zaznacza się także w eleganckich okryciach zimowych, które również mają często nierównej długości dolny obwód. Jednakże tutaj, równie jak w sukniach praktycznych, należy być ostrożniejszym z stosowaniem tego efektu, ażeby strój pozostał w należytym stylu i nie przybrał niesmacznej pretensjonalności. Odnosi się to szczególnie do płaszczów, przeznaczonych na zimną porę, które przedewszystkiem muszą być praktyczne. Moda wprowadza obecnie znowu płaszcze wełniane podbite futrem, które w ostatnich latach niemal zupełnie ustą-

Elegancki płaszcz z czarnego xilseline podbity futrem i przybrany perskim barankiem.

piły miejsca futrom, przerabianym jako materjał wierzchni. Ten nawrót do podbijania materjałów wełnianych futrem może być pożądany dla wielu pań, posiadających już nieco podniszczone płaszcze futrzane. To bowiem, co nie nadaje się już jako materjał wierzchni, może być bardzo dobrze użyte jako podbicie i tak małym kosztem można zdobyć elegancki płaszcz zimowy, który wystarczy znowu na kilka sezonów.

Elegancji dodaje takiemu płaszczowi wysoki kołnierz futrzany i takież manszety, które dzisiejsza moda podnosi niemal do łokcia lub nadaje im formę bufiastą. Futrzane obramowanie dołem przyczynia się do efektu, jednakże panie o lepszej tuszy powinny umiarkowanie używać tego przybrania.

Kapelusze w tym sezonie ulegają ciągłym przemianom, tak, że nie wiadomo, dokąd doprowadzi ta ciągła ewolucja. Obecnie, najnowsze kapelusiki przybrały formę zupełnie płaskich czepeczków, lub kominiarek — a zato co straciły na wysokości, to starają się powetować na opuszczaniu płaskich krys nietylko poza uszy, ale nawet zupełnie równo z linją owalu. Grozi to znowu zakryciem zalotnych loczków, które już tak wdzięcznie zaczęły się wychylać z pod obramienia kapelusza. Niewiadomo, czy mamy tu do czynienia z efemeryczną fantazją, czy też panie zgodzą się na to zakapturzenie.

Elegancka toaleta popołudniowa z velours chiffon imprime.

Jeśli mowa o zakapturzeniu, to warto wspomnieć o lansowaniu kapiszona zwłaszcza do płaszczy deszczowych, gdzie, należy przyznać, jest on najbardziej na miejscu. Kapiszon taki w formie mniejszej kapuzy, jest przypięty do płaszcza deszczowego, zwłaszcza wówczas, gdy posiada on pelerynę, która również wchodzi obecnie w modę. Tak ustrojona niewiasta nie potrzebuje lękać się ataków wichru i deszczu i może zrezygnować z noszenia parasola, który traci coraz bardziej łaski władczyń mody. Takie ubranie nadaje modnej pani wygląd mniszeczki, co nie jest pobawione pikanterji, — zwłaszcza, że z pod mniszego stroju wyglądają zuchwale i wcale nie po zakonnemu zgrabne nóżki, odsłonięte niemal aż do kolan.

Moda obecna lubuje się w kontrastach i stwarza z nich coraz to nowe momenty niespodzianek, tak pożądane dla wywołania efektu.

Nina.

Z hygjeny i pielęgnowania urody.

SKRZĘTNA GOSPOSIA MOŻE MIEĆ TAKŻE PIĘKNE RĘCE.

Lwów, w listopadzie.

Od niedawna jeszcze, w każdym razie lat temu już dziesiątek, piękną, wypielęgnowaną ręką mogły się poszczycić niemal wyłącznie panie specjalnie uprzywilejowane przez fortunę lub te, które nie potrzebowały zajmować się codzienną pracą gospodarską. To też w owym czasie biała, delikatna wypielęgnowana rączka była niejako świadectwem próżniactwa. Dobra gospodyni szczyciła się niemal tem, że ma rękę zniszczoną i spracowaną. Obecnie, jak wiele innych poglądów, tak i ten został zaliczony do nieuzasadnionych uprzedzeń. Kobieta dzisiejsza umie być pracowitą, a równocześnie nie wyrzeka się pielęgnacji swojej urody, do której należy bezwątpienia także piękna ręka. I okazało się, że pielęgnacja ręki nie wymaga ani zbyt wiele czasu, ani zbyt wiele trudu, a tylko zależy od pewnej ostrożności i odrobiny starań.

Przedewszystkiem należy uważać, aby ręka nigdy nie była wilgotną. Zarówno przy myciu, jak i przy każdej pracy, zwłaszcza w kuchni, trzeba zawsze rękę należycie osuszać, nawet wtenczas, jeżeli wiemy, że w najbliższej już chwili znowu trzeba będzie ją zamoczyć. Wskutek wilgoci bowiem skóra na ręce pierzchnie i obrzmiewa, palce grubieją i czerwienieją. Wytarcie miękkim ręcznikiem po każdorazowej pracy zapobiega tym niepożądanym skutkom. Szczególniej wieczorem jednak, po skończonej pracy, powinna każda z pań zająć się gruntownie pielęgnacją ręki, aby usunąć ślady pracy całodziennej. Należy zatem umyć ręce dokładnie dobrem mydłem, przyczem zaleca się zwłaszcza końce palców trzymać przez parę minut w rozczynie mydła z letnią wodą. Następnie po dokładnem oczyszczeniu paznokci, należy wytrzeć ręce tłustym kremem. Krem ten dobrze jest pozostawić na rękach, gdyż wtenczas wnika on w pory i lepiej odczyszcza skórę.

Narastającą skórkę przy nasadzie paznokci należy odsunąć za pomocą odpowiedniego narzędzia, przyczem także należy je przedtem natrzeć dobrym kremem. Przez to postępowanie unika się bolesnych i brzydkich tych zacierek. Także powlekanie paznokci lakierem zabezpiecza je od kruszenia i łamania, jednak należy od czasu do czasu usuwać lakier, natłuszczać paznokcie i odczyszczać szczoteczką, bo i one potrzebują zaczerpnąć oddechu. Przy formowaniu paznokci lepiej jest używać pilnika, aniżeli ścinać je nożyczkami.

Poza temi ogólnemi zasadami, kobieta oddająca się pracy domowej, musi jeszcze stosować dla utrzymania piękności rąk kilka środków zapobiegawczych. I tak zabrudzone miejsca można odczyścić kamieniem pumeksowym, który, warto zaznaczyć, nie tylko nie szkodzi skórze, ale nawet przyczynia się do jej miękkości. Bardzo dobrze odczyszcza i mięczy skórę także sok cytrynowy, którego wystarczy kilka kropel wycisnąć na zewnętrzną stronę ręki i rozetrzeć go, pocierając jedną ręką o drugą.

Po skończonej pracy w kuchni dobrze uczyni każda z pań, jeżeli wytrze dłonie odrobiną soli, dzięki czemu znikną wszelkie nieprzyjemne zapachy kuchenne. Następnie umyć ręce dokładnie i wytrzeć naprzód kremem, a potem suchym ręcznikiem, poczem skropić ręce kilku kroplami wody kolońskiej, lub innej wody kwiatowej. Jeżeli chodzi o usunięcie woni po sprawianiu ryb, to należy naprzód włożyć ręce do zimnej wody, a następnie dopiero wymyć je mydłem w ciepłej wodzie.

Przestrzegając tych wszystkich ostrożności może nawet najpilniejsza i najpracowitsza gospodyni posiadać piękną i wypielęgnowaną rękę, co dziś jest warunkiem równie ważnym, jak pielęgnowanie twarzy i całego ciała.

Alfa.

Suknia wizytowa z crepe marocain beige, z skośnem aranżowaniem zakładek i przybrania.

Rady i wskazówki gospodarcze.

JAK PRZECHOWAĆ KARTOFLE NA ZIMĘ?

Lwów, 20. listopada.

W obecnej porze roku będzie szczególniej na czasie podać naszym gosposiom sposób najlepszego przezimowania kartofli, stanowiących tak ważny artykuł spożywczy, zwłaszcza, gdy już daje się odczuwać brak jarzyn. Rzecz prosta, że aby kartofle dobrze przezimowały, należy przy zakupie uważać, aby towar był wyborowy, gdyż niezdrowe kartofle zarażają inne.

Najważniejszym warunkiem, aby kartofle dobrze się trzymały jest, by były do piwnicy złożone suche. Należy przytem przebrać je starannie i wszystkie uszkodzone albo odrzucić, albo też złożyć osobno do natychmiastowego użytku.

Dobrze jest zwłaszcza w latach mokrych **pod kartofle dać warstwę koksu, albo węgla drzewnego. Chroni to kartofl** od gnicia, zwłaszcza jeżeli się piwnicę przytem przewietrza. — Jeżeli powietrze w piwnicy jest za wilgotne, to dobrze jest wstawić do niej od czasu naczynie z niegaszonem wapnem, które chłonie wilgoć z powietrza. Gdy następnie wapno to rozsypie się na proszek, to może być użyte do nawożenia ogrodu. — Przeciwnie, jeśli powietrze w piwnicy jest zbyt suche, to trzeba postawić w niej naczynie z wodą. W piwnicy powinno być ciemno i sucho, ponieważ pod wpływem światła i wilgoci zaczynają kartofle prędko kiełkować.

Zbyt wodniste kartofle należy przed użyciem położyć na parę godzin w pobliżu ciepłego pieca, co sprawia, że wilgoć wyparowuje, a kartofle po ugotowaniu będą smaczne i sypkie.

Strojna toaleta wieczorowa z muślinu jedwabnego z koronki.